Casekatalog

Behandlingsredskaber og hjælpemidler i Region Syddanmark

Vejledning om ansvarsfordeling

Revideret maj 2026

Region Syddanmark,
de 22 kommuner
og PLO Syddanmark

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING **3**

BAGGRUND 3
OPDATERING AF CASEKATALOGET 3
KLAGEADGANG VED UENIGHED OM LEVERINGS- OG FINANSIERINGSANSVAR 3

BEGREBSAFKLARING **4**

Case 1- Cochlear Implant (CI) *7*
Case 2- BAHA Bone Anchored Hearing Aid *8*
Case 3 - Permanent ascitesdræn hos patienter i pleje *9*
Case 4 - Parenteral/intravenøs ernæring - ernæringspræparat og remedier. *10*
Case 5 - Tyngedyne *12*
Case 6 - Ordineret respirator til hjemmebrug *14*
Case 7 - C-PAP apparat *15*
Case 8 - Barn med PEP maske til behandling i hjemmet *16*
Case 9 - Inhalator til brug i hjemmet *17*
Case 10 - Barn med Calve Perthe *18*
Case 11- Nyt korsbånd på privathospital med privat sundhedsforsikring *19*
Case 12 - Hoftealloplastik og udvidet frit valg *20*
Case 13 - Peroneus parese i forbindelse med kompliceret hoftealloplastikoperation *21*
Case 14 - Inkontinensprodukter *22*
Case 15 - Hjemmedialyse *24*
Case 16 - Speciel madras *25*
Case 17 - Apparatur til transanal irrigation *26*
Case 18 – Sonde til indtagelse af ernæring *27*
Case 19 - Toiletforhøjer og albuestokke *29*
Case 20 - Kørestol, stol, badebænk *31*
Case 21 - Kompressionsapparatur *32*
Case 22 - Kompressionsprodukter (kompressionsstrømper, -veste, -ærmer og -handsker) *34*
Case 23 - Teststrimler til borger med diabetes *35*
Case 24 - Nåle til injektionspræparat (supplement til tablet behandling af diabetes type 2) *37*
Case 25- Sårplejeartikler *38*
Case 26 - Sygeplejeartikler til nefrostomikateter *39*
Case 27 - Urotainer, skyllevæske til kateter *41*
Case 28 - Hjælpemidler til kommunal genoptræning *42*
Case 29 - Produkt, hvor hverken regionen eller kommunen har en forpligtigelse *43*

BILAG **44**

Indledning

Baggrund

Region og kommuner har et fælles ansvar for sundhedsområdet, herunder også i forhold til ansvaret for finansiering og udlevering af behandlingsredskaber, hjælpemidler, utensilier og andre remedier, som indgår i behandling, pleje og genoptræning af patienter.

For at sikre klarhed over ansvarsfordelingen har Region Syddanmark og de 22 kommuner med Sundhedsaftalen 2024 – 2027 aftalt, at der skal ske en fortsat løbende udvikling og vedligeholdelse af Casekataloget, som har været en del af sundhedsaftalerne siden 2007. Den overordnede ansvarsfordeling mellem region og kommuner er beskrevet i "Afgrænsningscirkulæret" (Cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet, (CIR nr. 9079 af 22/02/2013)). Casekataloget er parternes værktøj til at beskrive vejledende tolkninger i sager, hvor der kan opstå uklarhed eller uenighed omkring ansvar for finansiering og levering. Casekataloget skal primært ses som et vejledende arbejdsredskab. Casene er ikke udtømmende, men skal hjælpe de sundhedsprofessionelle med at tolke cirkulæret i hverdagen.

Opdatering af Casekataloget

En arbejdsgruppe under Sundhedsaftalen har til opgave at ajourføre Casekataloget med relevante principielle cases, som kan hjælpe til daglig afklaring af ansvar imellem kommunerne og regionen. Principielle problemstillinger skal først forsøges løst lokalt, og hvis dette ikke er muligt, kan der rettes henvendelse til arbejdsgruppen, som kan vurdere, om det er relevant at udarbejde en case til kataloget. Der er udarbejdet et skema, der kan anvendes ved henvendelse til arbejdsgruppen. Skemaet kan findes på Region Syddanmarks hjemmeside.
Ændringer i regelgrundlaget for området, ankeafgørelser m.v. skal altid efterleves, også når de endnu ikke har nået at indgå ved en revision af casekataloget.

Klageadgang ved uenighed om leverings- og finansieringsansvar

Uenighed mellem sygehus og kommune

Hvis leveringsspørgsmål ikke kan løses af de involverede parter selv, og sagen ikke kan afklares lokalt eller man ikke er enig i en eventuel vejledende afgørelse fra arbejdsgruppen for behandlingsredskaber og hjælpemidler, beskriver "Afgrænsningscirkulæret", afsnit 5, hvordan sagerne kan forelægges forskellige myndigheder.

Generelt opfordres til, at man i uenighedssager husker *tilknytningsprincippet*, så borgeren ikke kommer i klemme. Det er vigtigt, at man over for patienten/borgeren er loyal over for sine samarbejdspartnere i andre sektorer, og undgår at skyde skylden på andre. Her er det vigtigt, at man respekterer den anden myndigheds beslutning og ikke involverer borgeren/patienten i afgørelsen, men i stedet benytter de formelle adgange til afgørelser.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er situationer, hvor det er borgeren selv, der må finansiere og skaffe sig et hjælpemiddel. Som myndighed har man pligt til at oplyse borgeren/patienten om systemets klagemuligheder, hvis der gives afslag på levering af et behandlingsredskab fra sygehuset eller et hjælpemiddel fra kommunen.

Klage over kommunens afgørelse

Hvis det er kommunen, der har truffet afgørelse om afslag på et hjælpemiddel, har borgeren mulighed for at klage inden fire uger ved direkte henvendelse til kommunen. Alle kommuner har på deres hjemmeside information om klageproces og –adgang. Hvis kommunens behandling af klagen ikke fører til ændret afgørelse, sender kommunen, inden fire uger, klagen videre til Ankestyrelsen, som vil træffe endelig afgørelse i sagen.

Klage over sygehusets afgørelse

Hvis sygehuset har truffet afgørelse om afslag på et behandlingsredskab, kan patienten klage til Styrelsen for Patientklager: https://stpk.dk/da/patientrettigheder/brud-paa-dine-patientrettigheder/.

Fristen for at indgive klage er fire uger fra den dag, patienten modtog afgørelsen.

Patienter kan få hjælp og vejledning af patientvejlederne på Region Syddanmarks patientkontor på tlf.: 7663 1490.

Mere information på
http://www.regionsyddanmark.dk/wm406195

Begrebsafklaring

Afgrænsningscirkulæret præciserer ansvars- og forsyningsforpligtigelsen i forhold til **behandlingsredskaber** og **hjælpemidler.** *(Cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet, CIR nr. 9079 af 22/02/2013)*

Behandlingsredskaber og hjælpemidler inddeles i 5 kategorier. Casekataloget fokuserer på kategori 1, 2 og 4.
Uddybende beskrivelse nedenfor.

1. Behandlingsredskaber. Udgiften afholdes af regionerne
2. Hjælpemidler og forbrugsgoder (Lov om social service). Udgiften afholdes af kommunerne
3. Hjælpemidler (kommunal sygepleje, sundhedsloven). Udgiften afholdes af kommunerne
4. Hjælpemidler i forbindelse med genoptræning. Udgiften afholdes af kommunerne.
5. Hjælpemidler i øvrigt.

1. Behandlingsredskaber (regionalt anliggende)
Regionen forsyner patienter med behandlingsredskaber som et integreret led i sygehusbehandling, hvor redskaberne indgår i en naturlig og nærliggende del af behandlingsindsatsen. Sygehuset forsyner ligeledes patienter med behandlingsredskaber efter udskrivelse som en fortsættelse af den iværksatte behandling, med det formål at forbedre behandlingsresultatet eller forhindre en forringelse af behandlingsresultatet. I situationer, hvor patienten skal vente på sygehusbehandling, skal sygehuset vurdere, om der er et behov for udlevering af behandlingsredskaber i venteperioden. I så fald afholder regionen udgiften hertil.

2. Hjælpemidler og forbrugsgoder (kommunalt anliggende)
Kommunalbestyrelsen yder støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder til borgere i henhold til Lov om Social Service § 112 og § 113. Ved behov for hjælpemidler/forbrugsgoder ansøger borgeren om hjælpemidler i kommunen. En ansøgning vurderes efter en konkret og individuel vurdering. Det fremgår af § 112 stk. 1 i Serviceloven:

”Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet:
1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne;
2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller
3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.”

For at få støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder skal funktionsevnen være varigt nedsat. Men det er ikke alene den varigt nedsatte funktionsevne, der ligger til grund for bevilling af et hjælpemiddel/ forbrugsgode fra kommunen. Hjælpemidlet eller forbrugsgodet skal tillige i væsentlig grad afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne og i væsentlig grad lette den daglige tilværelse i hjemmet.
Det er en forudsætning for støtte efter lov om social service, at hjælpemidlet og forbrugsgodet ikke kan bevilges efter anden lovgivning, f.eks. sundhedslovgivningen.

3. Hjælpemidler; kommunal sygepleje, sundhedsloven (kommunalt anliggende)
Plejehjælpemidler
Grundkriteriet for bevilling af plejehjælpemidler er, om personen efter en lægefaglig vurdering har et plejebehov. I det omfang dette er tilfældet, skal kommunal sygepleje ydes, og de plejehjælpemidler, der er nødvendige til opstart af plejen skal stilles gratis til rådighed for patienten. Typisk vil der være tale om sygeplejeartikler, som rekvireres fra et sygepledepoi i kommunen.

4. Hjælpemidler i forbindelse med genoptræning
Træningsredskaber (Sundhedslovens § 84 og § 140)
I forbindelse med **almen ambulant** genoptræning:
I de tilfælde, hvor en person efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning, skal der udarbejdes en genoptræningsplan. Kommunen afholder udgifterne til genoptræning, herunder udgifterne til de redskaber, som kommunen vurderer, patienten har behov for som led i genoptræningen. Det er ligeledes kommunens opgave at tilvejebringe redskaberne.

I forbindelse med **specialiseret ambulant** genoptræning:

Ved specialiseret ambulant genoptræning, der kræver sygehusfaglig ekspertise og tilbydes på et sygehus, leverer sygehuset de nødvendige redskaber. Ved specialiseret ambulant genoptræning efter udskrivelse, leverer kommunen de nødvendige redskaber.

5. Hjælpemidler i øvrigt
Omfatter hjælpemidler udleveret af speciallæger eller fra andre sektorer end sundhedssektoren (f.eks. uddannelsessektoren eller beskæftigelsessektoren)

I visse situationer har ingen af sektorerne et forsyningsansvar, jf. afgrænsningscirkulærets punkt 2.5, sidste afsnit. Her må borgeren typisk selv købe eller leje.

Individuel tilpasning, instruktion og reparation
Indstilling og individuel tilpasning af et behandlingsredskab eller hjælpemiddel, instruktion i korrekt anvendelse af hjælpemidlet samt vedligeholdelse og reparation hører med til forsyningsansvaret og påhviler typisk den bevilgende myndighed.

Arbejdsmiljø
Redskaber, som har til formål at sikre arbejdsmiljøet omkring en pleje-, trænings- eller behandlingssituation, skal stilles til rådighed af den myndighed, som har arbejdsopgaven.

Afgrænsning
Det er det **primære formål** med anvendelsen af redskabet, der er afgørende for, hvilken sektor der har forpligtigelsen.
For eksempel kan en rollator være et behandlingsredskab, når den anvendes som en del af eller som en fortsættelse af behandlingen på et sygehus med det formål at forbedre eller forhindre forringelse af behandlingen.
En rollator kan tillige være et hjælpemiddel, når rollatoren afhjælper varige følger af en funktionsnedsættelse, og samtidig kan gøre dagligdagen eller arbejdslivet væsentlig lettere for borger.

Overdragelse fra regionalt til kommunalt regi
Forsyningsansvaret kan overgå fra regionalt regi til kommunalt regi, når behandlingsredskabet ikke længere tjener til at forbedre eller forhindre forringelse af et behandlingsresultat opnået i sygehusregi. Sygehuset eller speciallægepraksis forestår den lægefaglige vurdering af, hvornår et redskab er et behandlingsredskab.

Kommunen kan overtage forsyningsansvaret ved enten at udlåne redskabet som et træningsredskab i forbindelse med almen generel genoptræning efter udskrivelse eller bevilge redskabet som et hjælpemiddel. Kommunen forestår vurderingen af, hvorvidt et redskab er et hjælpemiddel eller et træningsredskab til brug i kommunalt regi.

Forudsætningen for, at kommunerne kan bevilge redskabet som et hjælpemiddel og dermed overtage forsyningsansvaret, er, at der er tale om en *varigt nedsat funktionsevne, en væsentlig afhjælpning af funktionsevnen,* samt at brugen af redskabet giver brugeren *en væsentlig lettelse i dagligdagen*. Ved vurdering af varighedsbegrebet er det funktionsevnenedsættelsen, der er afgørende - **ikke** diagnosen eller behandlingslængden.

Tilknytningsprincippet
Region Syddanmark og kommunerne i regionen er enige om, at udlevering af behandlingsredskaber, hjælpemidler og træningsredskaber skal løses bedst muligt for patienten/borgeren. Hertil anvendes et tilknytningsprincip:
Er der tvivl om hvilken myndighed, der har ansvaret for udlevering og betaling af et nødvendigt behandlingsredskab, hjælpemiddel og træningsredskab, er det vigtigt, at tvivlen ikke kommer borger til skade.

Den myndighed, der på tvivlstidspunktet har tættest kontakt med patienten/borgeren, løser opgaven.
Det nødvendige behandlingsredskab, hjælpemiddel og træningsredskab leveres til patienten/borgeren. Ansvar og betalingsspørgsmål afklares efterfølgende mellem sygehus og kommune.
Hvis borgeren ikke har kontakt til hverken sygehus eller kommune, løser kommunen opgaven på eget serviceniveau, fordi kommune pr. definition er borgerens nærmeste myndighed.

Tilknytningsprincippet kan alene anvendes i forhold til de paragraffer i sundheds- og serviceloven, der er omtalt i cirkulæret:

Sundhedsloven:
§ 138 Sygepleje
§ 140 Genoptræning
§ 205 Sundhedsaftaler

Serviceloven
§112 Hjælpemidler
§113 Forbrugsgoder
§116 Boligindretning

Informationsmateriale til borgere/patienter og til fagpersoner

Regionen og kommunerne i Syddanmark udarbejder informationsmateriale om behandlingsredskaber og hjælpemidler til borgere/ patienter og fagpersoner på sygehuse, kommuner og almen praksis. Informationsmaterialet vil bl.a. være tilgængeligt på Region Syddanmarks hjemmeside om sundhedssamarbejde.

Mulighed for ansøgning om tilskud i forbindelse med egenbetaling

Alle effekter, som borgeren skal anskaffe med egenbetaling, er omfattet af muligheden for at søge kommunalt tilskud til enkeltydelser, hvis borgeren er i en særlig økonomisk trængt situation.

<table>
<tr><th colspan="5">Case 1- Cochlear Implant (CI)</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.1.</td><td colspan="4">Behandlingsredskaber:
Apparaturer - indopereret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="4">Borger har på regionalt sygehus fået Cochlear Implant (CI), dvs. indopereret et implantat til at modvirke hørenedsættelse.
Der skal jævnligt skiftes batterier i Cochlear Implant-apparatet.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndigheds-vurdering</td><td colspan="4">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlings-red-skab/hjælpemiddel/trænings redskab: Navn, evt. tilbehør</td><td colspan="4">Et Cochlear Implant (CI) er et elektronisk apparat, der overtager funktionen af et defekt indre øre (sneglen). CI giver via elektrisk stimulation svært hørehæmmede og døve en mulighed for hørelse. CI-apparatet kræver batteri, der skal udskiftes med mellemrum.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="4">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="4">Regionen – inklusiv forsyning med batterier.</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td>X</td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="4">Regionen skal udlevere batterier.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="4">Regionen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="4"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Case 2- BAHA Bone Anchored Hearing Aid</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.1.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparaturer - indopereret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">Batteri til høreapparatet:
En patient har som følge af hørenedsættelse, der ikke kan behandles på anden måde, fået indopereret titaniumskrue til påsætning af BAHA processor.
Patienten udskrives med BAHA-apparatet og skal til kontrol på en Øre-næse-hals-afdeling hver 6. måned resten af livet.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndigheds-vurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjæl-pemiddel eller træningsred-skab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td colspan="2">Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlings-red-skab/hjælpemiddel/trænings redskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse.</td><td colspan="5">BAHA høreapparatet består af en titaniumskrue, der ved kirurgisk indgreb indsættes i kranie-knoglen. På titaniumskruen, monteres en bøsning, som går gennem huden. På bøsningen klikkes BAHA processoren, der er den udvendige del af høreapparatet.
Processoren anvender batterier, der skal udskiftes med jævne mellemrum.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller trænings-redskab</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdel-se, reparation</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Case 3 - Permanent ascitesdræn hos patienter i pleje</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.1.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparatur indopereret som led i behandlingen på sygehus/speciallægepraksis.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">En patient i samordnet pleje, der har brug for indlæggelse til ascitesdrænage - ca. hver 7-14 dag. Kan få anlagt et permanent ascitesdræn på sygehuset, og har derved mulighed for at opholde sig mest muligt i eget hjem den sidste tid. Patienten udskrives med det permanente dræn og ascitesvæsken udtappes i hjemmet af patienten selv, pårørende eller af den kommunale sygepleje, så patienten undgår de hyppige indlæggelser.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td colspan="2">Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td></td><td></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">De produkter, som anvendes, kan være forskellige i regionen, men omfatter selve tapningsmaterialet og fiksering af drænet. Produkterne leveres i en samlet pakke (et kit)</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Stamafdelingen har ansvaret for, at patienten har det fornødne materiale i hjemmet. Leverandør kan være forskellig fra sygehus til sygehus i henhold til sygehusets instrukser.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Link til relevant samarbejdsaftale: Samarbejde om borger/patientforløb - Tværsektorielt samarbejde om patienter med uhelbredelig livstruende sygdom og kort forventet levetid i Region Syddanmark</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Case 4 - Parenteral/intravenøs ernæring - ernæringspræparat og remedier.</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.3.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling, og som anskaffes til midlertidigt eller varigt brug i hjemmet.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">En patient opstartes i parenteral ernæring på sygehuset. Sygehuset vurderer at patienten kan fortsætte den parenterale ernæring i hjemmet, med hjælp fra hjemmeplejen.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td colspan="2">Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">Ernæringspræparat
Infusionspumpe (inkl. infusionssæt) såfremt den er lægefagligt ordineret
Dropstativ
Remedier til CVK pleje</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">Region og leverandør</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td>X</td><td>Personlig</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Stamafdelingen har ansvaret for, at patienten har det fornødne i hjemmet. Parenteral ernæring samt tilsætninger leveres fra sygehusapoteket eller fra leverandør/producent. Øvrige remedier kan leveres fra afdelingen, sygehusapoteket eller ekstern leverandør, i henhold til sygehusets instrukser.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Regionen/sygehusafdelingen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Visse borgere kan have behov for hjælp til håndtering af den intravenøse ernæring. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 30. juni 2005 udtalt, at et sygehus´ ordinering af et apparatur ikke automatisk bevirker en forpligtigelse for sygehuset til at deltage i den fortsatte pleje af patienten i hjemmet. Livslang behandling med parenteral ernæring kan ikke kategoriseres som specialiseret behandling på linje med respiratorbehandling eller hjemmedialyse.
Det bemærkes endvidere, at der er 100 % dækning til receptpligtig medicin (inkl. ernæringspræparater), hvis borgeren er terminalerklæret.

Link til relevant samarbejdsaftale: Samarbejdsaftale om parenteral ernæring (regionsyddanmark.dk)</td></tr>
</table>

Ernæring, der ikke er intravenøs

Ernæring, der ikke er intravenøs reguleres *ikke* af Afgrænsningscirkulæret og er derfor ikke medtaget her. Målgruppen for sygesikringstilskud til ernæring og remedier via lægeordination reguleres i

Vejledning nr 115 af 08/12/2006 om tilskud til lægeordinerede ernæringspræparater

Bekendtgørelse nr. 1491 af 14/12/2006 om tilskud til ernæringspræparater

Principafgørelse C-52-03 om kommunal dækning af egenudgiften til ernæringspræparater til terminale

Se evt. også sygesikringens information http://www.regionsyddanmark.dk/wm463338

<table>
<tr><th colspan="5">Case 5 - Tyngdedyne</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.2, 2.2, og 2.5</td><td colspan="4">Behandlingsredskaber:
2.1.2. Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.

Hjælpemidler:
2.2. Hjælpemidler og forbrugsgoder.

Egenbetaling:
2.5. Borger afholder selv udgiften til anskaffelse af produktet</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="4">1. Borger på 45 år med paranoid skizofreni og som følge heraf vrangforestillinger, forfølgelsesforestillinger, social angst, hørehallucinationer. Har problemer med at udføre dagligdags aktiviteter pga. dårligt søvnmønster, der dog er bedre under indlæggelse. Medicinsk behandling har nogen effekt og der vurderes behov for samtaler det næste år for at opretholde den opnåede effekt af behandlingen under indlæggelse. Udskrives til forløb hos speciallæge i psykiatri. Borger har under indlæggelse afprøvet tyngdedyne, hvilket vurderes at have haft effekt på døgnrytmen. Borgers tilstand er fortsat ikke stabil, og ved udskrivelse udleveres en tyngdedyne som behandlingsredskab. Der følges op på effekten i det videre forløb i lokalpsykiatrien.

2. Ovenstående borger på 45 år, har været i forløb hos speciallæge og følges fortsat i lokalpsykiatrien. Borger er velmedicineret, tilstanden er stabil, og der er ikke yderligere behandlingsmuligheder. Borger oplever forbedret søvn ved anvendelse af en tyngdedyne, hvilket gør borger i stand til at udføre daglige aktiviteter, såsom at varetage personlig pleje, klare indkøb og i større grad deltage i sociale aktiviteter. Borger har fundet en dyne med store kugler på 7 kg., som fungerer for ham. Han oplyser, at dynen giver tyngde og lægger sig tæt omkring hans krop.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="4">Regionen
Kommunen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>Ad. 1</td><td></td><td></td><td>Ad. 2</td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="4">Tyngdedyner findes i mange udgaver med forskellige typer af fyld, i flere vægtklasser fra 1-12 kg. og i forskellige prisklasser. Tyngdedyner fås blandt andet med fyld af store eller små plastkugler, granulat, små glaskugler, sand og kæder mm.

Ifølge praksis fra kommuner opleves det, at ankestyrelsen stadfæster at tyngdedyner, uanset leverandør og materiale, betragtes som forbrugsgoder der indgår i sædvanligt indbo. På den baggrund kan det lægges til grund, at tyngdedyner – uanset model – som udgangspunkt må anses for at være forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo og dermed ikke er omfattet af servicelovens § 112 eller barnets lov § 90, medmindre der foreligger særlige forhold, som konkret kan begrunde en anden vurdering.

Ankestyrelsen beskriver i pm 36-22, at en tyngdedyne med følgende egenskaber er forbrugsgode som indgår i sædvanligt indbo:
• Tyngden får dynen til at lægge sig tæt omkring kroppen. Dynen giver et blødt, jævnt tryk på hele kroppen, hvilket er kendt for at have en beroligende og afslappende effekt.</td></tr>
</table>

	• Tyngdedynen skal forhandles i almindelig handel, dvs. forhandles bredt over hele landet med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed, for at blive betragtet som sædvanligt indbo. Denne case omhandler kun tyngdedyner. Der er mulighed for bevilling af andre tyndeprodukter f.eks. tyngdevest, hvis borger opfylder kriterierne for hjælpemidler efter serviceloven § 112 eller barnets lov § 90. Revideret april 2026

<table>
<tr><th colspan="6">Case 6 - Ordineret respirator til hjemmebrug</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.2.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">Patient med kronisk lungelidelse udskrives fra sygehus. Der ordineres en respirator til hjemmebrug som led i behandlingen. Brugeren er undervist i brugen og der føres løbende kontrol med behandlingen fra sygehusets side.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td colspan="2">Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">Respirator til hjemmebrug, inkl. utensilier</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">Region, inkl. instruktion af respiratorhjælpere</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td>X</td><td>Personlig</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Region. Inkluderer respirator, utensilier, el, renovation og respiratorhjælpere.</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Region og kommunerne i Syddanmark har indgået en samarbejdsaftale i forbindelse med borgere, som skal overvåges i eget hjem pga. brug af respiratorisk udstyr.
Link til samarbejdsaftale: www.regionsyddanmark.dk/wm338073

Desuden henvises til
Bekendtgørelse om fælles hjælperordninger til personer med kronisk respirationsinsufficiens
Og til
Vejledning om fælles hjælperordninger til personer med kronisk respirationsinsufficiens</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Case 7 - CPAP apparat</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.2.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">En 47-årig borger med diagnosen A.L.S. får i forbindelse med en endags indlæggelse vurderet, at der er behov for et CPAP apparat.

Det kunne også dreje sig om patienter med diagnoserne cystisk fibrose, Sclerose MS, muskelsvind og søvnapnø.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td colspan="2">Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">CPAP apparat inkl. filtre, slanger og masker.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td>X</td><td>Personlig</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Det årlige forbrug af filtre, masker og slanger afhentes på regionens sygehuse.</td></tr>
</table>

Case 8 - Barn med PEP maske til behandling i hjemmet					
Cirkulærepunkt: 2.1.2.	**Behandlingsredskaber:** Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.				
Case - beskrivelse/forløb	En 5-årig borger indlægges til udredning for lungelidelse og får konstateret Cystisk fibrose. En del af behandlingen under indlæggelsen er lungefysioterapi, som understøttes af en PEP maske. Ved udskrivelsen lægefagligt vurderes det, at borgeren skal have en PEP maske med hjem.				
Ansvar for myndighedsvurdering	Regionen				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	X				
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør	PEP maske				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Regionen				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	Regionen				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		
Udlevering	Regionen				
Ansvar for finansiering	Regionen				
Andet/specielt	Ved udskiftning af masken på grund af slid eller når barnet vokser, har regionen finansieringsansvaret.				

Case 9 - Inhalator til brug i hjemmet					
Cirkulærepunkt: 2.1.2.	**Behandlingsredskaber:** Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Patientens anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.				
Case - beskrivelse/forløb	En 52-årig lungepatient får i forbindelse med en indlæggelse afprøvet en inhalator. Ud fra en vurdering ordinerer den lungemedicinske læge, en inhalator til brug i hjemmet. Patienten følges med kontroller i lungemedicinsk ambulatorium.				
Ansvar for myndighedsvurdering	Regionen				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	X				
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør	Inhalator samt slanger, masker og mundstykker.				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Regionen				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	Regionen				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		[redacted]
Udlevering	Regionen				
Ansvar for finansiering	Regionen				
Andet/specielt	Det daglige forbrug af slanger, masker og mundstykker finansieres af regionen.				

Case 10 - Barn med Calve Perthe					
Cirkulærepunkt: 2.1.2.	**Behandlingsredskaber:** Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Patientens anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.				
Case - beskrivelse/forløb	En 8-årig borger får stillet diagnosen Calve Perthe. Til perioder med smerter ved gang får borgeren udleveret en kørestol og albuestokke.				
Ansvar for myndighedsvurdering	Regionen				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	X				
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør	Standard børnekørestol og albuestokke				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Regionen				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	Regionen				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		
Udlevering	Regionen				
Ansvar for finansiering	Regionen				
Andet/specielt	Calve Perthe medfører ikke en varig nedsat funktionsevne, selvom behov for kørestol og albuestokke kan strække sig over flere år.				

Case 11- Nyt korsbånd på privathospital med privat sundhedsforsikring					
Cirkulærepunkt: 2.1.2.	**Behandlingsredskaber:** Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.				
Case - beskrivelse/forløb	En 23-årig håndboldspiller får revet et korsbånd over i kamp. Patienten har via sin arbejdsplads en sundhedsforsikring. Patienten bliver opereret på privat hospital. I en periode på 6 uger skal patienten udstyres med en rehabiliteringsskinne og ved udskrivelsen får patienten albuestokke (se andet/specielt nederst).				
Ansvar for myndighedsvurdering	Privathospital				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	X				
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør	Albuestokke og rehabiliteringsskinne				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Privathospital/patienten				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	Privathospital/patienten				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		
Udlevering	Privathospital/patienten				
Ansvar for finansiering	Privathospital/patienten				
Andet/specielt	Da patienten optræder som "egen betaler" kan privathospitalet ikke udskrive patienten med en genoptræningsplan. Der kan evt. henvises til det regionale sygehusvæsen for en vurdering af et eventuelt behov for behandlingsredskaber og genoptræning (Vejledning om træning i kommuner og regioner, oktober 2014)				

<table>
<tr><th colspan="6">Case 12 - Hoftealloplastik og udvidet frit valg</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.2.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">72-årig borger vælger pga. lang ventetid at benytte sig af det udvidede frie valg.

Hun indlægges på privathospital til planlagt hoftealloplastik. Det aftales under indlæggelse, hvilke behandlingsredskaber, patienten har behov for. Hun opereres og udskrives uden genoptræningsplan.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td colspan="2">Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">Individuelt vurderet behandlingsredskaber</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td>X</td><td>Personlig</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Privathospitalet har som et regionsygehus pligt til at vurdere behovet for genoptræning og eventuelt udarbejde en genoptræningsplan, når der er tale om udvidet frit sygehusvalg.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Case 13 - Peroneus parese i forbindelse med kompliceret hoftealloplastikoperation</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.2.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparaturer - som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis eller som fortsættelse af iværksat behandling.
Patientens anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">En 57-årig borger pådrager sig en peroneus parese i forbindelse med en kompliceret hoftealloplastikoperation, som medfører en dropfod. Patienten udstyres med en dropfodskinne og følges i ortopædkirurgisk ambulatorium.
Der skal efter X mdr. vurderes, om patienten skal sendes til videre udredning. Patienten udskrives med en række behandlingsredskaber, for ikke at forringe behandlingsresultatet i den mellemliggende X mdr. periode.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td colspan="2">Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td></td><td></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør</td><td colspan="5">Dropfodsskinne, evt. albuestokke</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td>X</td><td>Personlig</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="5">Case 14 - Inkontinensprodukter</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.2., 2.1.4. og 2.5.</td><td colspan="4">Behandlingsredskab:
2.1.2. Hjælpemidler og apparatur, som ordineres som led i behandlingen eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling, og hvor patientens anvendelse af hjælpemidlet er under kontrol af sygehuset, indtil tilstanden er stationær.

2.1.4. Hjælpemidler og apparatur, som patienten efter sygehusets vurdering har behov for, mens patienten venter på sygehusbehandling.

Hjælpemidler:
2.2. Hjælpemidler og forbrugsgoder.

Hjælpemidler i øvrigt:
2.5. Borgers/patientens egenbetaling.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="4">1. Borger henvender sig til egen læge på grund af inkontinens. Egen læge råder borger til at anvende ble.
Egen læge henviser til sygehuset mhp. udredning og evt. operation.
2.b. Borger henvender sig til egen læge på grund af inkontinens. Egen læge råder borger til at anvende ble.
Egen læge henviser ikke til sygehuset mhp. udredning og evt. operation.
2. Borger venter tre måneder på forundersøgelse.
Ved forundersøgelsen konstateres det, at operation er mulig og borger indstilles til operation, dog forsøges med optræning af bækkenbund inden.
3. Borger opereres og er i efterforløbet inkontinent. Lægeligt vurderes det, at borger bliver kontinent indenfor en vis periode. Borger oplæres i selv at foretage katerisation.
4. Efter en vis periode konstateres det lægeligt, at borgers mulighed for at blive kontinent ikke er realistisk.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="4">1.a. og 1.b. - 2.5. Borger må selv købe
2. - 2.1.4. Regionen
3. - 2.1.2. Regionen
4. - 2.2. Kommunen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td>X</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør</td><td colspan="4">Ble
Engangskateter til selvkaterisation</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="4">1.a. og 1.b. - 2.5. Borger må selv købe og egen læge instruerer i brug
2. - 2.1.4. Regionen
3. - 2.1.2. Regionen
4. - 2.2. Kommunen</td></tr>
</table>

Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	1. a. og 1.b. - 2.5. Borger må selv købe 2. - **2.1.4.** Regionen 3. - **2.1.2.** Regionen 4. - **2.2.** Kommunen				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig		Personlig	X	[redacted]
Udlevering	1. a. og 1.b. - 2.5. Borger må selv købe 2. - **2.1.4.** Regionen 3. - **2.1.2.** Regionen 4. - **2.2.** Kommunen				
Ansvar for finansiering	1. a. og 1.b. - 2.5. Borger må selv købe 2. - **2.1.4.** Regionen 3. - **2.1.2.** Regionen 4. - **2.2.** Kommunen				
Andet/specielt	Vurderes det allerede ved forundersøgelse, at der ikke er behandlingsmulighed, hjælpes borger til at ansøge kommunen efter § 112 i Lov om Social Service.				

Case 15 - Hjemmedialyse					
Cirkulærepunkt: 2.1.3.	**Behandlingsredskaber:** Apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Anskaffes til midlertidigt el. permanent brug i hjemmet.				
Case - beskrivelse/forløb	En patient ordineres hjemmedialyse (assisteret automatisk peritonealdialyse APD). Der føres løbende kontrol med behandlingen fra sygehusets side.				
Ansvar for myndigheds-Vurdering	Regionen				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	X				
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse	Dialyseapparat til dialyse				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Regionen				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	Regionen				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		
Udlevering	Regionen				
Ansvar for finansiering	Region. Inkluderer apparatur og renovation. Aflønning af hjælpepersonale aftales.				
Andet/specielt	Der henvises til "Samarbejdsaftale mellem Region Syddanmark og kommunerne i forbindelse med peritonealdialyse CDP i eget hjem". Link til aftalen: www.regionsyddanmark.dk/wm338072				

Case 16 - Speciel madras					
Cirkulærepunkt: 2.1.3.	**Behandlingsredskaber:** Apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Anskaffes til midlertidigt el. permanent brug i hjemmet.				
Case - beskrivelse/forløb	En patient har mange smerter og er ofte sengeliggende. Patienten er aktuelt indlagt til smertebehandling, hvor anvendelse af særlig pulsationsmadras benyttes til smertelindring. Patienten udskrives til hjemmet med en åben indlæggelse. Sygehuslægen ordinerer samme type pulsationsmadras i hjemmet til fortsat smertebehandling.				
Ansvar for myndighedsvurdering	Regionen				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	X				
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse	Der kan være forskellige fabrikater men grundelementet i madrassen er, at den er ventilerende med pulsation af høj kvalitet og liggekomfort. International betegnelse er Low air lossmadras.				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Regionen				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	Regionen				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		[redacted]
Udlevering	Regionen				
Ansvar for finansiering	Regionen				
Andet/specielt	Det er ikke madrassen i sig selv, men det, at sygehuslægen ordinerer en specifik madras som led i en behandling, som afgør at ansvaret bliver regionens.				

<table>
<tr><th colspan="6">Case 17 - Apparatur til transanal irrigation</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkt: 2.1.3.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Anskaffes til midlertidigt eller permanent brug i hjemmet.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">Borger med dissemineret sklerose. Som følge af lidelsen har patienten svært ved at tømme tarmen med deraf følgende problemer og afføringsinkontinens.
Med transanal irrigation kan hun nu tømme endetarmen og en del af tyktarmen og dermed behandle afføringsinkontinens og forstoppelse.

Hun er blevet oplært på sygehuset i benyttelse af transanal irrigation med god effekt. Sygehuset ordinerer behandlingsapparatet løbende også selvom hun efter instruktion og udlevering ikke har yderligere kontrol på sygehuset.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td colspan="2">Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td></td><td></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">Transanal irrigationssæt</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Principafgørelse C-23-08 er i 2019 gjort historisk, fordi den ikke længere havde vejledningsværdi. Det skyldes, at principperne fra afgørelsen er indarbejdet i afgrænsningscirkulæret.</td></tr>
</table>

Case 18 – Sonde til indtagelse af ernæring				
Cirkulærepunkt: 2.1.3. **Cirkulærepunkt: 2.1.2.**	Apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Anskaffes til midlertidigt eller permanent brug i hjemmet. Hjælpemidler og apparatur, som ordineres som led i behandlingen eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling og hvor patientens anvendelse af hjælpemidlet er under kontrol af sygehuset, indtil tilstanden er stationær.			
Case - beskrivelse/forløb	Borger er lægeligt diagnosticeret til ikke at kunne ernære sig selv tilstrækkeligt. Derfor er der ordineret sonde og sondeernæring ved udskrivningen fra sygehuset 1. Borgers behov for sonde og sondeernæring vurderes ikke at være stationært ved udskrivningen. 2. Borgers behov for sonde og sondeernæring er stationært, og borger er fortsat i kontakt med sygehuset i forbindelse med kontrol mv. af ernæringstilstanden. 3. Borgers behov for sonde og sondeernæring er stationært, og borgers fortsatte kontakt til sygehuset vedrører ikke ernæringstilstanden. Borger er i kontakt med den kommunale sygepleje, bor på plejecenter eller andre former for sociale institutioner. 4. Borgers behov for sonde og sondeernæring er stationært. Borger er ikke i kontakt med sygehuset omkring sondeernæringen og borger er ikke i kontakt med kommunens sygepleje, plejecenter eller lignende.			
Ansvar for myndighedsvurdering	Regionen			
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab [Alternativt: sygeplejeartikel leveret af kommunen]	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling
	X			
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse	Der kan være forskellige sondetyper: nogle anlægges/fjernes operativt på sygehuset, andre skiftes uden operation af læge, sygeplejerske eller borger selv. Tilbehør er afhængigt af sondetype.			
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Regionen			
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig		Personlig	X
Udlevering	Sygehuset (1,2,4) Kommunen (3)			
Ansvar for finansiering	Sygehuset (1,2,4) Kommunen (3)			
Andet/specielt	Sundheds- og Ældreministeriet sendte den 8. januar 2018 et brev til KL og Danske Regioner om remedier til sondeernæring. Det fremgår bl.a. af brevet:			

	- At i situationer, hvor borgers sygehusforløb er afsluttet, og borger er i kontakt med den kommunale sygepleje, bor på plejecenter el lign., er det kommunens opgave at forsyne borgeren med sonderemedier. - At i situationer, hvor borgers situation er stationær for vidt angår behovet for sonde/sondeernæring, og der ikke er kontakt med kommunal sygepleje, plejecenter el lign., ligesom der ikke er nogen specifik sygehuskontrol eller -instruktion i forhold til sondeernæringen, er det regionens opgave at forsyne borger med sonderemedier. Enten fordi sonderemedier er ordineret til fortsættelse af en behandling, sygehuset har iværksat eller ud fra en betragtning om, at borger typisk har en form for kontakt med sygehuset i forbindelse med sin underliggende sygdom. Vedrørende stationær-begrebet fremgår det jf. afgrænsningscirkulæret, at om en tilstand er stationær afgøres ved en lægefaglig vurdering på sygehus eller i speciallægepraksis. Det er den tilstand, et givet remedie retter sig imod, som skal kunne betragtes som stationær. I den konkrete sondeernæringssammenhæng vil "stationær" betyde, at sondeernæringen og planen herfor forventes stabil ud fra patientens nuværende tilstand. Link til relevant samarbejdsaftale: Samarbejdsaftale om sondeernæring (regionsyddanmark.dk)

<table>
<tr><th colspan="6">Case 19 - Toiletforhøjer og albuestokke</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.4.og 2.5.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
Apparatur, som patienten efter sygehusets vurdering har behov for, mens patienten venter på sygehusbehandling.

Hjælpemidler i øvrigt:
Hjælpemidler før vurdering ved forundersøgelse</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5"><u>Toiletforhøjer</u>
Hjælpemidler til borger med hofteartrose - venter på en forundersøgelse, som skal foregå på sygehuset. Borgeren er kendt af hjemmeplejen i kommunen. Borgeren har for år tilbage fået konstateret slidgigt i hoften og har igennem længere tid fået tiltagende smerter. Det volder efterhånden borgeren store problemer at komme op fra toilettet, da det er specielt lavt, og i de sidste dage har borgeren været nødt til at bede sin ægtefælle om en hånd. Borgeren går til egen læge, der straks sender en henvisning til røntgen med henblik på at få udført en hoftealloplastik-operation. Borgeren kontakter kommunen for at låne en toiletforhøjer for igen at blive selvhjulpen ved toiletbesøg.

Ved forundersøgelsen indstilles patient til operation

<u>Albuestokke</u>
Grundet fremskreden slidgigt i hofte (knæ) indstilles patienten af egen læge til hofte- (knæ) alloplastik. Borgeren er ikke kendt i kommunalt og regionalt regi. Patientens hofte (knæ) er så smertepræget, at patienten/borgeren har behov for albuestokke i ventetiden indtil påbegyndt forundersøgelse.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Indtil foretaget forundersøgelse er hverken region eller kommune forpligtiget.
Regionen fra påbegyndt forundersøgelse (behandlingsredskaber).
Såvel kommune som region er ved henvendelse forpligtiget til at yde råd og vejledning, indtil der er foretaget forundersøgelse.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td colspan="2">Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td colspan="5">Toiletforhøjer
Standard albuestokke</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">2.5. Borger selv - inden der er fortaget forundersøgelse
2.5. Kommunen med råd og vejledning.
2.1.4. Regionen fra påbegyndt forundersøgelse.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">2.5. Borger selv- inden der er fortaget forundersøgelse
2.1.4. Regionen fra påbegyndt forundersøgelse.</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td>X</td><td>Personlig</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">2.5. Borger selv- inden der er fortaget forundersøgelse
2.1.4. Regionen fra påbegyndt forundersøgelse.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">2.5. Borger selv- inden der er fortaget forundersøgelse
2.1.4. Regionen fra påbegyndt forundersøgelse.</td></tr>
</table>

Andet/specielt	

Case 20 - Kørestol, stol, badebænk					
Cirkulærepunkter: **2.2.**	**2.2. Hjælpemidler og forbrugsgoder**				
Case - beskrivelse/forløb	45-årig borger med diagnosen: Recidiv meningeom i venstre parietalregion, er opereret for hjernetumor i efteråret 2007. Er indlagt til operation, da tumor fortsat vokser. Infektion medfører, at en indopereret knogle-plade må fjernes. Borgeren skal senere indlægges til genindsættelse af denne knogleplade. Borgeren er ved indlæggelsen kørestolsbruger, som medbringes på sygehuset. Udskrives til eget hjem. Selvstændig gangfunktion med stok, kørestol til udendørs brug. Selvhjulpen ved ADL, behov for badebænk til brug ved bad. Eventuelt behov for el-crosser.				
Ansvar for myndigheds-vurdering	**2.2.** Kommunen (patient har kørestol ved indlæggelse)				
Behandlingsredskab, hjæl-pemiddel eller træningsred-skab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab		Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling
			X		
Beskrivelse af behandlings-red-skab/hjælpemiddel/trænings redskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse	**2.2.** Kørestol, stol, badebænk. Efter en individuel udredning i henhold til § 113 evt. el-køretøj.				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller trænings-redskab	**2.2.** Kommunen				
Ansvarlig for vedligeholdel-se, reparation	**2.2.** Kommunen				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		[redacted]
Udlevering	**2.2.** Kommunen				
Ansvar for finansiering	**2.2.** Kommunen				
Andet/specielt	Selv om patienten er i aktiv behandling, vurderes funktionsevnen som varig nedsat.				

<table>
<tr><th colspan="6">Case 21 - Kompressionsprodukter (kompressionsstrømper, -veste, -ærmer og -handsker)</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.2, 2.2 og 2.5</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
2.1.2. Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.

Hjælpemidler:
2.2. Hjælpemidler og forbrugsgoder.

Egenbetaling:
2.5. Borger afholder selv udgiften til anskaffelse af produktet
(Se under afsnittet ”Andet/ specielt)</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen og/eller kommunen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td colspan="2">Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>x</td><td>x</td><td></td><td colspan="2">x</td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Kompressionsprodukter kan både have et behandlingsformål (behandlingsredskab) og et afhjælpningsformål (hjælpemiddel). Hvis sundhedsvæsenet vurderer, at kompresionsproduktet ikke kan bevilges som et behandlingsredskab, og kommunen vurderer, at kompressionsproduktet ikke kan bevilges som et hjælpemiddel, vil ansøger selv skulle afholde udgiften til anskaffelsen af kompressionsproduktet.

Der henvises til afgørelser og artikel fra Ankestyrelsen:
Principmeddelelse 20-22 om kompressionsstrømper
Bemærkninger fra Ankestyrelsen til Principmeddelelse 20-22
Principmeddelelse 4-24 om kompressionsmaskine samt afgræsning mellem behandlingsredskab og hjælpemiddel. (ophævet 2025)</td></tr>
</table>

	Der henvises til flowdiagram på Region Syddanmarks hjemmeside: **Kompressionsbehandling på sygehus og ansøgning om kompressionshjælpemidler i Kommunen.**

<table>
<tr><th colspan="6">Case 22 - Kompressionsapparatur</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.2, 2.2. og 2.5</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
2.1.2. Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.

Hjælpemidler:
2.2. Hjælpemidler og forbrugsgoder

Egenbetaling:
2.5. Borger afholder selv udgiften til anskaffelse af produktet
(Se under afsnittet ”Andet/ specielt)</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen og/eller kommunen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td colspan="2">Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>x</td><td>x</td><td></td><td colspan="2">x</td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Et kompressionsapparatur kan både have et behandlingsformål (behandlingsredskab) og et afhjælpningsformål (hjælpemiddel). Hvis sundhedsvæsenet vurderer, at kompressionsapparaturet ikke kan bevilges som et behandlingsredskab, og kommunen vurderer, at kompressionsapparaturet ikke kan bevilges som et hjælpemiddel, vil ansøger selv skulle afholde udgiften til anskaffelsen af kompressionsapparaturet.

Der henvises til principmeddelelse fra Ankestyrelsen:
Principmeddelelse 4-24 om kompressionsmaskine samt afgræsning mellem behandlingsredskab og hjælpemiddel. (ophævet 2025)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Case 23 - Teststrimler til borger med diabetes</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.2., 2.2. og 2.5.</td><td colspan="5">Behandlingsredskab:
Apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Anskaffes til midlertidig el. permanent brug i hjemmet.

Hjælpemidler:
Hjælpemidler og forbrugsgoder

Hjælpemidler i øvrigt:</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">Borger med diabetes 2, der på nuværende tidspunkt er i tabletbehandling, er af kommunen bevilget 150 teststrimler og 150 fingerprikkere pr. år.
Borger er grundet stofskiftesygdom dagpatient på sygehuset og får der binyrebarkdrop.
Dette medfører et stigende blodsukkertal.
En følgevirkning af behandlingen er, at borger skal have insulin - og skal selv holde øje med blodsukkertallene.
Borger har derfor brug for flere teststrimler.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">Regionen for alt der sker på daghospitalet.
Kommunen for § 112 bevillingen.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab eller hjælpemiddel (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td colspan="2">Egenbetaling</td></tr>
<tr><td></td><td>X</td><td></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">Teststrimler til måling af blodsukker.
Fingerprikkere til måling af blodsukker.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab eller hjælpemiddel</td><td colspan="5">2.2. Kommunen
2.5. Borger selv</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">2.2. Kommunen
2.5. Borger selv</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">2.2. Kommunen
2.5. Borger selv</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">2.2. Kommunen
2.5. Borger selv</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Kommunen skal, ifølge Serviceloven, yde støtte til diabetesmateriale og skal også jf. §9 i hjælpemiddelbekendtgørelsen, ”Særlige bestemmelser om støtte til visse hjælpemidler” yde støtte til op til 150 strimler årligt. Kommunen kan, på baggrund af lægens vurdering, afgøre, om der skal ydes støtte til strimler ud over dette, eller om borgeren selv skal betale, alt efter kommunens serviceniveau.
En diabetiker er som udgangspunkt altid i behandling for sin sygdom, og det er alene lægen, der</td></tr>
</table>

	afgør og ordinerer, hvad der er brug for, for at borgeren kan tage vare på sin diabetessygdom. Udgiften for kommunen er i den forbindelse en konsekvens af den diagnosticerede lidelse. Det, at sygehuset løbende kontrollerer eller regulerer diabetes-behandlingen, eller borger ind-lægges med anden sygdom, der giver ændringer i blodsukkerniveauet, ændrer ikke på den kom-munale forpligtigelse.

Case 24 - Nåle til injektionspræparat (supplement til tablet behandling af diabetes type 2)					
Cirkulærepunkter: **2.2**					
Case - beskrivelse/forløb	Borger med konstateret diabetes type 2 bliver efter lægekontrol på sygehuset sat i behandling med injektionspræparat i kombination med tabletbehandlingen. Borger søger om nåle til injektionspræparatet.				
Ansvar for myndigheds-vurdering	Kommunen.				
Behandlingsredskab eller hjælpemiddel (*sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
		X			
Beskrivelse af behandlings-redskab/hjælpemiddel: Navn, evt. tilbehør og anvendelse	Injektions- og testmateriale (Nåle til injektionspen, nåle til fingerprikker, fingerprikker, teststrim-ler og måleapparat). Injektionspen er et supplement til tablet behandling af diabetes type 2.				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, eller hjælpemiddel	Region/kommune				
Ansvarlig for vedligeholdel-se, reparation	Producent via mulighed for ombytning ved skader på fingerprikker og måleapparat				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig		Personlig	X	[redacted]
Udlevering	Kommunen				
Ansvar for finansiering	Kommunen				
Andet/specielt	Tabletbehandlede diabetikere, der omstilles til kombinationsbehandling med tabletter og insulin eller andet godkendt injektionspræparat ligestilles med insulinbehandlede jf. bekendtgørelse nr. 743 af 27.06.11 §9. Der kan ydes støtte til injektions- og testmaterialer (fx. sprøjter, kanyler, insulinpen, fingerprikker (lancetter) teststrimler og blodsukkermåleapparatur), til insulinkrævende diabetikere og til diabetikere, som er i kombinationsbehandling med insulin og tabletter eller andet godkendt injektionspræparat. *"For en del hjælpemidler vil afgørelse straks kunne træffes på grundlag af en ansøgning og de helbredsmæssige oplysninger. Det gælder for eksempel diabeteshjælpemidler, og stomiartikler"* Pkt. 19 i Socialministeriets vejledning af 15.02.2011				

Case 25 - Sårplejeartikler					
Cirkulærepunkter: 2.3. og 2.5.	Sundhedsloven				
Case - beskrivelse/forløb	En patient udskrives med kronisk skinnebenssår. Der anbefales fortsat sårpleje. Kommunal sygepleje tilser patienten og skifter såret. Patienten går til kontrol på sygehuset, halvårligt. Såfremt sygehuset stiller krav om brug af en bestemt artikel, er der tale om et behandlingsredskab, som sygehuset skal udlevere til patienten.				
Ansvar for myndighedsvurdering	Kommunen. Valg af præparat samt evt. borgerbetaling afgøres af den enkelte kommune.				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (*sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	Såfremt det er et særligt præparat	X			
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse	Sortimentet af sårplejeartikler, der anvendes af den kommunale sygepleje defineres af den enkelte kommune				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	Den kommunale sygepleje				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation					
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig		Personlig	x	
Udlevering	Kommunen				
Ansvar for finansiering	Kommunen finansierer, når den kommunale sygepleje kommer og tilser samt behandler såret. Regionen finansierer, såfremt det er et særligt præparat, der ønskes anvendt. Egenbetaling, når borger klarer sig selv eller ønsker et andet præparat end det, den kommunale sygepleje anvender. Kommunernes individuelle serviceniveau fastsættes typisk i en standard for sårplejeartikler. Det betyder, at omfanget af borgerens egenbetaling kan variere fra kommune til kommune.				
Andet/specielt					

<table>
<tr><th colspan="5">Case 26 - Sygeplejeartikler til nefrostomikateter</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.2. og 2.3.</td><td colspan="4">2.1.2. Behandlingsredskaber:
Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.

2.3. Hjælpemidler:
Kommunal sygepleje- Sundhedsloven §138</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="4">En 86-årig borger får anlagt nefrostomikatetre i begge sider pga. afklemning fra nyrerne (c. prostata). Patienten har siden været til kontrol jævnligt på sygehuset, til vurdering af, om katetrene kan seponeres igen.
Katetrene skiftes ca. hver 8. uge ambulant på sygehuset med røntgen assistance.

Den kommunale sygeplejerske kommer 1 gang ugentligt eller efter behov til sterilt skift af forbindingen.

1. Da kateteret anlægges på sygehuset, som en del af et udrednings- og behandlingsforløb, er det iht. afgrænsningscirkulæret sygehuset, der afholder udgiften til katetre og udstyr, indtil patienten er udredt og færdigbehandlet.

2. Når der efter endt udredning og behandling konstateres, at patientens behov for nefrostomi kateter ikke ændres, men varigt skal afhjælpes med nefrostomikateter overgår forsyningsforpligtigelsen til kommunen for så vidt angår remedier til skift af forbinding – og tilbehør. Kommunen ansøges om en bevilling.

Udgifter til kateter skiftet forbliver på sygehuset.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="4">Regionen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="4">Til skift af forbindingen anvendes:
Sterilt skiftesæt
Mellemstykker (med eller uden trevejshane)
Isotonisk NaCl 0,9 % 20 ml
Steril gaze swabs af 5 x5 cm og 10 x 10 cm
Vandtætte plastre
Benposer</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="4">Regionen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="4">Regionen</td></tr>
</table>

Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig		Personlig	X	[redacted]
Udlevering	Regionen				
Ansvar for finansiering	Regionen				
Andet/specielt	Sygeplejeartikler til brug ved kommunal sygepleje kan ikke søges eller bevilges efter §112 i lov om Social Service. Det er op til det enkelte sygehus at beslutte, om der anvendes steril forbindskiftning eller ren forbindskiftning.				

<table>
<tr><th colspan="6">Case 27 - Urotainer, skyllevæske til kateter</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter
2.3.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber:
(kommunal sygepleje, Sundhedsloven—sygeplejeartikler)</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">Privatpraktiserende læge har sendt følgende ansøgning til kommunen:

Diagnose: Kronisk KAD bærer - Stendannelser
Får skiftet KAD 1-2 gange ugentligt, tykkelse skiftet fra 14 til 16 uden ønsket effekt.
Der dannes sten, trævler som stopper katetret.
Derfor anmodes kommunen om at bevilge dette.
Der anbefales anvendelse 2-3 gange ugentligt til en start gående ned til evt. 1 gang ugentligt.

Den kommunale sygepleje kommer og foretager skylningerne.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndigheds-vurdering</td><td colspan="5">Kommunen.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab eller hjælpemiddel (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td colspan="2">Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td>Egenbetaling</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">x</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlings-redskab/hjælpemiddel: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">Se ”Andet”
Urotainer er et skyllevæskesystem, der forebygger og bekæmper infektioner og her stendannel-ser, der stopper katetret.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, eller hjælpemiddel</td><td colspan="5">Kommunal sygepleje.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdel-se, reparation</td><td colspan="5">Er en engangsartikel.</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td></td><td>Personlig</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">Den kommunale sygepleje.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">Den kommunale sygepleje.</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5">Hvis der i forbindelse med at sygehuset anlægger KAD, fra lægelig side ordineres brug af urotai-ner vil det være et behandlingsredskab finansieret af sygehuset.

Hvis den kommunale sygepleje ikke kommer i hjemmet og foretager skylninger, er der tale om egenbetaling.

Urotainer vil aldrig kunne blive bevilget efter § 112 i Serviceloven, idet det er forebyggelse/ behandling.

Ordinerer egen læge forebyggelse / behandling med Urotainer leveres Urotaineren af det kom-munale sygeplejedepot.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Case 28 - Hjælpemidler til kommunal genoptræning</th></tr>
<tr><td>Cirkulærepunkter:
2.1.2. og 2.4.</td><td colspan="5">Behandlingsredskaber eller hjælpemidler:
- i forbindelse med genoptræning.

Behandlingsredskaber:
Apparaturer ordineret som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis, el. som fortsættelse af iværksat behandling. Pt. anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehus/speciallægepraksis.</td></tr>
<tr><td>Case - beskrivelse/forløb</td><td colspan="5">2.1.2. En yngre borger har været impliceret i et trafikuheld og har pådraget sig ben- og bækkenfraktur. Efter et par uger udskrives han fra sygehus. Herfra udleveres kørestol, albuestokke og badestol. I forbindelse med udskrivelsen udarbejdes der en genoptræningsplan til almen ambulant genoptræning i kommunen.
2.4. I forbindelse med det almene ambulante kommunale genoptræningsforløb vurderes patienten at have behov for et ståstøttebord i forbindelse med genoptræningen. Senere i genoptræningsforløbet vurderes der behov for et vippebræt og tæppefliser til træningsbrug hjemme.</td></tr>
<tr><td>Ansvar for myndighedsvurdering</td><td colspan="5">2.1.2. Sygehus for de apparaturer, der udleveres som led i behandlingen, idet de har betydning for behandlingsresultatet (kørestol, albuestokke og badestol).
2.4. Kommunen for de træningsredskaber og behandlingsredskaber, der knytter sig til genoptræningen (ståstøttebord, vippebræt og tæppefliser).</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab (sæt kryds)</td><td>Behandlingsredskab</td><td>Hjælpemiddel</td><td>Træningsredskab</td><td colspan="2">Egenbetaling</td></tr>
<tr><td>X</td><td></td><td>X</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse</td><td colspan="5">Kørestol, albuestokke og badestol som led i eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling med det formål enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved sygehusbehandling, eller at forhindre forringelse af dette resultat.
Ståstøttebord/høj gangvogn til brug ved stående aktiviteter som en del af genoptræningen.
Vippebræt til brug ved balanceøvelser, samt tæppefliser til koordinations- og styrkeøvelser.</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab</td><td colspan="5">2.1.2. Regionen
2.4. Kommunen</td></tr>
<tr><td>Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation</td><td colspan="5">2.1.2. Regionen
2.4. Kommunen</td></tr>
<tr><td>Holdbarhed (sæt kryds)</td><td>Genanvendelig</td><td>X</td><td>Personlig</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Udlevering</td><td colspan="5">2.1.2. Regionen
2.4. Kommunen</td></tr>
<tr><td>Ansvar for finansiering</td><td colspan="5">2.1.2. Regionen
2.4. Kommunen</td></tr>
<tr><td>Andet/specielt</td><td colspan="5"></td></tr>
</table>

Case 29 - Produkt, hvor hverken regionen eller kommunen har en forpligtigelse					
Cirkulærepunkter: **2.5.**	**Hjælpemidler i øvrigt:**				
Case - beskrivelse/forløb	a. En patient er involveret i et trafikuheld, hvor begge ben beskadiges. Benene skal aflastes, og han må ikke støtte i seks uger. Ved udskrivelse udstyres patienten med en kørestol. b. Patienten har et stort ønske om at låne en rampe for selv at kunne komme ud i den 6 ugers periode uden støtte				
Ansvar for myndigheds-vurdering	a. Regionen b. Regionen vurderer, at en rampe ikke er en del af behandlingsforløbet, hvorfor der ikke er hjemmel til at udlevere				
Behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab *(sæt kryds)*	Behandlingsredskab	Hjælpemiddel	Træningsredskab	Egenbetaling	
	X				
Beskrivelse af behandlingsredskab/hjælpemiddel/træningsredskab: Navn, evt. tilbehør og anvendelse	Manuel kørestol til indendørs brug.				
Ansvarlig for instruktion i brug af behandlingsredskab, hjælpemiddel eller træningsredskab	a. Regionen b. Hverken region eller kommune				
Ansvarlig for vedligeholdelse, reparation	a. Regionen b. Hverken region eller kommune				
Holdbarhed *(sæt kryds)*	Genanvendelig	X	Personlig		[redacted]
Udlevering	a. Regionen b. Hvis patienten ønsker en rampe, må patienten leje en for perioden. Kommunen har ej heller hjemmel til at udlevere en rampe				
Ansvar for finansiering	a. Regionen b. Egenbetaling				
Andet/specielt	Skal patienten til og fra evt. træning vil kørselsfirmaerne som led i APV have trappekører til brug for transport ud af huset.				

Bilag

Bilag 1: Arbejdsgruppens sammensætning

Region Syddanmark:
Chefterapeut Marianne Thomsen, Sydvestjysk Sygehus (***Formand***)
Chefsygeplejerske Jette Wensien, Odense Universitetshospital
Chefsygeplejerske Joan Granerud, Sygehus Sønderjylland
Chefterapeut Kirsten Jones, Sygehus Lillebælt
Specialkonsulent Naja Ramskov Krogh, Psykiatri & Tværsektoriel koordination

Kommuner i Region Syddanmark
Myndighedschef, Robert Elbæk Jull, Odense Kommune ***(Formand)***
Centerleder, Susanne Skade, Aabenraa Kommune
Afdelingsleder, Linda Juul Petersen, Vejle Kommune
Souschef Ældre og Sundhed, Ann-Karina Baun Christensen, Varde Kommune
Fagkonsulent Majbrit Larsen, Odense Kommune